

AINUTLAATUINEN EVANKELIUMI 1

Olavi Peltola, Ainutlaatuinen evankeliumi
Galatalaiskirje kaikelle kansalle (Perus Sanoma Oy, 2001, s.343).

Anteeksipyyntö

Heti aluksi esitän nöyrimmän anteeksipyynnön aikaisemmin esittämäni kannanoton johdosta, joka koski rovasti Olavi Peltolan pyhitysteologiaa. Esitin ajatukseni liian vähäisen tutustumisen pohjalta. Syyllistyin lihallisessa mielessäni väärän tuomion lausumiseen.

Peltola ei todellakaan hylkää pyhitystä. Hänen kirjansa kertoo selkeästi, että hän opettaa pyhitystä. Näkisin myös, että hän tunnustautuu pyhityksen osalta lauseeseen: uskova on osaksi syntinen ja osaksi vanhurskas. Ansiokkaasti Peltola osoittaa pyhityksiasian "monikerroksisuuden".

En omista "täyttää valoa" missään asiassa. Toivon, että myös minun tekstejäni tutkitaan, ruoditaan ja arvostellaan! Kaikki täällä ajassa kantaa vajavaisuuden leimaa. *"Sillä monessa kohden me kaikki hairahdumme. Jos joku ei hairahdu puheessa, niin hän on täydellinen mies"* (Jaak.3:2).

Koska asia on tärkeä ja koska aihe on laaja kuin rannaton meri, toivon, että moni ottaa asiaan kantaa; tehkäämme yhdessä mahdollisimman hyvä kokonaisuus! Toivon, että oma puheenvuoroni saa olla "vähäisenä rikkana rokassa".

Haasteellinen tehtävä

Rovasti OLAVI PELTOLA on ottanut vaativan ja haasteellisen tehtävän käydessään Galatalaiskirjeen kimppuun. Tehtävä on haasteellinen monessakin mielessä. Ensiksi siksi, että se tuo esille kaikinakin aikoina uskovia keskeisesti koskettavan ongelman lain ja evankeliumin suhteesta. Toiseksi on huomattava, että Paavalin sanojen mukaan sen sanoma on jopa niin vakava, että siitä riippuu hengellinen elämä ja kuolema. Edelleen muistamme, että tämä oli Lutherin lempikirje; Luther nimitti sitä morsiamekseen, Katarina von Borakseen. Tämän johdosta Luther satsasi sen selittämiseen kaiken tarmonsä ja energiansä. Luther sanoi sitä "parhaaksi kirjakseen". Näin ollen **Olavi Peltola lähtee tässä kisailemaan itsensä reformaattorin kanssa.**

Lisää haastetta antaa se, että Peltola pyrkii kansanomaiseen esitykseen: Galatalaiskirje kaikelle kansalle. -Toki tässä joutuu kysymään, onko osoite kansan uskovat jäsenet vai ollaanko tekemisissä evankelioivan kirjan kanssa?

Uusi käänös

Heti alkuun kiinnittyä huomio siihen, että Peltola käsittelee Galatalaiskirjetä pääsääntöisesti uuden raamatunkäännöksen mukaan (-92). Jälleen joutuu toteamaan, että liberaaliteologia saadessaan käänöksensä viralliseksi käännökseksi, sai ratkaisevan voiton Suomen kirkossa. Vuodesta 1992 liberaaliteologialla on mennyt tosi hyvin; se on kulkenut "voitosta voittoon". Pikku hiljaa yksi ja toinen herätyslinjankin miehistä on vaihtanut Raamattunsa uusiksi. Kyllä raamatunkäännös on tärkeä ja vakava asia.

Tietääkseni rovasti Risto Santala kuuluu Peltolan ystäviin. Tässäkin kirjassa on jokunen Santalan lainaus. **On outoa, että raamatunkäännös (-92), jolle Santala lukee madonluvut kirjassaan "Suudelma hunnun läpi", on saavuttanut Peltolan luottamuksen.**

Kustantaja

Kirjan kustantaja on Perussanoma Oy. Näin **Raamattuopisto ottaa samalla kantaa**

sekä Olavi Peltolan teologiaan että myös uuteen raamatunkäännökseen, jota Peltola käyttää.

Peltola ja Luther

Nämä molemmat Galatalaiskirjeen selityksen kirjoittajat on syytä asettaa rinnakkain. Yhteistä heille lienee rakkaus Galatalaiskirjeeseen. Samoin heitä yhdistää värikäs persoonallisuus. Edelleen voidaan yhteiseksi piirteeksi mainita **epäloogisuus**. Molempien tekstistä saavat mitä erilaisimmat tahot puolustusta omalle linjalleen. Molemmat pyrkivät pitäytymään tinkimättömästi Raamattuun. Luther korosti opin merkitystä - **Peltolalla opin korostus on minimaallista**.

Luther kiivaili lain saarna puolesta kuitenkin siten, että "laki tappaa elämäksi". - Peltolalle tämä on vierasta.

Luther taisteli väärää kirkkoon luottamista vastaan: *"Noin paavikin nykyään, hänellä kun ei ole yhden yhtäkään raamatunkohtaa, jolla saattaisi itseään puolustaa, käyttää yhtenä tää samaista todistelua vastamme: "Kirkko, kirkko!"* (Gal.kirj.sel.s.29). **-Peltola ei puutu tähän asiaan.**

Edelleen **Luther painotti**, että evankeliumin julistajalla tuli olla varma kutsumus. Hän korosti myös, että uskoontulo tuo oikean hengellisen viisauden - **Peltola ei kajoa näihin keskeisiin kohtiin.**

Luther piti luonnollisen, että oikea evankeliumin julistus synnyttää seurakunnassa kahtia jaon, jos hässäkää ei synny, ei ole myöskään oikea evankeliumin julistus kysymyksessä - **jälleen Peltolalle hepreaa.**

Pyhitysasteesta Peltola ja Luther ovat eri mieltä. Kun **Peltola** katsoo, että uskovan pyhitys ja Kristuksen kaltaisuuteen muuttuminen on **marginaalista** ennen Jeesuksen toista tulemusta, **Luther näkee asian toisin:** *"Missä ikänä siis on olemassa usko Kristukseen, siinä todellakin synty on hävitetty, kuollut ja haudattu; siihen taas, missä ei ole olemassa uskoa Kristukseen, synty jää olemaan. Ja vaikka pyhissä vielä on SYNIN JÄTTEITÄ, kun mm. eivät usko täydellisesti, ne kuitenkin ovat kuolleita, koska niitä uskon tähden Kristukseen ei heille syyksi lueta"* (Gal.kirj.sel. s.343; teh.VH:n).

Peltolan erikoispiirteet

Peltola pyrkii nimenomaan Kristus-keskeisyyteen. Tämä merkitsee anteeksiantamuksen korostamista - se on kaikki kaikessa. Toisaalta: ei Kristus-keskisyys kärsi tippaakaan siitä, että myös pyhitystä opetetaan, koska Kristus on tullut pyhitykseksi samalla tavoin kuin vanhurskaudeksikin, 1 Kor.1:30. Lutheriin viitataan usein, joskus Tunnustuskirjoihinkin, mutta, ja tämä on huomattavaa, perin **harvoin Lutherin Galatalaiskirjeen selitykseen**. Tämä voidaan tulkita linjaerimielisyydeksi.

Peltola ei sekaannu kirkkopolitiikkaan. Hän ei sanallakaan kajoa kansankirkon ongelmiin. Tämä on outoa sikäli, että Galatalaiskirje nimenomaan tarttuu kiinni harhaoppiin ja toiseen evankeliumiin. **Luther** sanoo voimakkaasti: *"Lankeemus opillisessa suhteessa ei ole inhimillistä, vaan perkeleellistä"* (Gal.kirj.sel. s.580).

Mikä erinomainen tilaisuus käsitellä kotikirkkomme ajankohtaisia ongelmia! Lutherhan nimenomaan "sotki" Rooman kirkon perin intensiivisesti Galatalaiskirjeen selitykseensä. Peltolan vaikeneminen kirkon ajankohtaisista ongelmista vie Peltolan kirjan "pilviin", siltä puuttuu kosketuspinta aikaamme. Se on tässä mielessä turhan abstraktia tekstiä. Toisaalta opillisiin asioihin puuttuminen jää siksi, että omassa itsessään (ja nimenomaan omassa kurjuudessaan) on kyllin tekemistä - tämä lienee eräs

tärkeimpiä ja hurskaimpia perusteluja livetä opillisesta arvioinnista. **Tässä Peltola erottuu selkeästi esimerkiksi tri Uuras Saarnivaarasta.**

Peltola aivan ilmeisesti haluaa esiintyä "rauhan kyyhkynä" vaietessaan kansankirkon harhaopeista. **Luther** ei etsinyt Sanan kustannuksella rauhaa mahtimiesten kanssa: *"En siis mitenkään soisi paavin, piispojen, ruhtinaiden ja kiihkohenkien olevan sovussa kanssamme. Sellainen sopuhan eittämättömästi merkitsisi sitä, että olemme menettäneet oikean opin"* (Gal.kirj.sel. s.593). Ja Luther jatkaa: *"Älköön siis millään muotoa ristin pahennusta poistettako; niin kävisi, jos julistaisimme sitä, mitä tämän maailman ruhtinas jäsenineen hallusta kuuntelisivat, nimittäin teoista tulevaa vanhurskautta; silloin meillä olisi säyseä perkele, suosiollinen maailma, leppyinen paavi ja leppyiset ruhtinaat!"* (Gal.kirj.sel. s.594).

Peltolan pyhitysoppi

Peltola on selkeästi "herätyslinjan mies". Hän erottaa uskovan kääntymättömästä. Kuitenkin hän vähintäänkin varovaisesti hyväksyy myös "kasteuudestisyntymisen". Muutamissa asioissa Peltola on selvästi epäjohdonmukainen.

Toisaalta Peltolan mielestä uskovan kohdalla lihallisuus on hyväksyttävää, mutta toisaalta kadottavaa.

Varsin ongelmalliseksi muodostuu se, että Peltola turhentaa eräät selkeät raamatunkohdat (Room.6; 2 Kor.5:17). Ilmeiseksi ongelmaksi Peltolalle muodostuvat myös myös Gal.4:19; Kol.1:27; Ilm.3:20.

Peltola puhuu ajoittain sekavasti ja hämmentävästi - linjakuus puuttuu. Kun halutaan selittää "kaikki parhain päin" voidaan katsoa Peltolan pyhitysoopin sisältävän kaikki raamatulliset elementit. Toinen asia taas on näiden elementtien priorisointi.

Kokonaisuutensa voitane sanoa Peltolan kirjan äärellä: PASUUNA EI ANNA SELVÄÄ ÄÄNTÄ!, 1 Kor.14:8. Tämä kirja tuskin vie uskovia taistelurintamalle, barrikadeille, vaan jättää heidät entiseen rauhaisaan oloonsa ja Suomen Siionin profeetat raunioihinsa, Hes.13:4.

Lasaruksen teologiaa

Peltola katsoo uskovan elämää Room.7. luvun vinkkelistä. Silloin on ymmärrettävää sen mollivoittoinen ja melankolinen sävy. Tummat silmälasit tekevät kaikeksi synkäksi. Tämähän oli tyypillistä vanhassa herännäisyydessä. Toisaalta herännäisyydessä tunnettiin myös Jumalan lapsen ilo. Yksi Paavo Ruotsalaisen suosituimmista virsistä oli: *"Oi Herra, ilo suuri, Kun kuulet huutoni, Puoleeni kääntynyt juuri Mun rukoillessani"* (Vvk 338:1).

Peltolan näkemyksessä ei ole ihmeen paljon tilaa ylistykselle eikä karismaattisuudelle. Se on "kerjäläisen" kristillisyyttä, josta meillä on Lasaruksen esimerkki Luuk.16. luvussa. Tämä näkemys ei korosta "voittoisaa kristillisyyttä", 2 Kor.2:14; Room.8:37-39. Samoin siinä ei kiinnitetä huomiota siihen, että uskoontulo merkitsee taivaallisista aarteista osalliseksi tulemista, Matt.13:44-46; Ef.1. Edelleen "unohtuu", että vanhurskauttaminen merkitsee isän kotiin palaamista ja sen määrättömistä rikkauksista osalliseksi tulemista, Luuk.15. Vielä puuttuu näkemys "hyvän paimenen" hoivaan pääsemisestä, Ps.23. Eikä paljon myöskään korosteta sitä, että uskova saa heittää kaikki murheensa Herran päälle, Matt.6:33; Fil.4:6; 1 Piet.5:7.

Peltolan teologia on tosiaan **synkkämielistä "vanhan Aatun hautaamista"**.

Hyvin vähän tuodaan esille Herran läsnäolon ihanuutta, Ps.73: 28. Olihan

Israelin kulku Kaanaan maahan erämaataivalta; mutta kyllä matkalla saatiin virvoitustakin. Vanhat heränneet puhuivat "armon vilauksista". Nämä vilaukset liittyivät nimenomaan "kihlajaisaikaa" seuranneeseen arkiseen kilvoitukseen. Kihlusaikanahan oli melkein katkeamaton Herran läheisyyden tuntu.

Lain alla olemista

Eikö jatkuva synkkyys ole nimenomaan merkki lainalaisesta tilasta, josta Galatalaiskirjeessä varoitetaan? **Luther** kirjoittaa: *"Sillä niinkuin härät, jotka kovin VAIVAUTUNEINA kantavat iestä, eivät korvaukseksi saa mitään muuta kuin ruokansa, ja niinkuin ne, sitten kun eivät enää kelpaa IKEELLISIKSI, teurastetaan, niin nekin, jotka laista etsivät vanhurskautta, ovat VANKEJA, ja heitä PAINAA ORJUUDEN IES, toisin sanoen laki, ja loppujen loppuksi, kun kauan ovat KOVALLA TYÖLLÄ JA TUSKALLA ITSENSÄ LOPPUUN NÄÄNNYTTÄNEET, saavat palkkansa: he jäävät orjaraukoiksi ikipäivikseen"* (Gal.kirj.sel. s.552).

Kirkkohistoria kertoo kuinka monet Jumalan miehet olivat ennen uskoontuloaan lainalaisina synkkämielisiä, kunnes evankeliumin valkeus koitti. Paavo Ruotsalainen on tästä eräs esimerkki samoin Henrik Renqvist. **Niilo Tuomenoksa** sanoo: *"Synkkyys kristillisyydessä on kotoisin syvyydestä."* Kun **Lutherille** kirkastui evankeliumi, hän tunsu astuneensa sisään "paratiisiin porteista"!

Onko raskasmielisyyden selitys katsomisen kohteessa? Onko tällöin kristillisyyden harjoitus vain "itsensä katselemista"? Onko se omasta vanhurskaudesta (tai vanhurskaudettomuudesta) elämistä, josta Kallis hunajanpisara-kirja kirjoittaa: *"Hunaja, jota imet omasta vanhurskaudestasi, muuttuu karvaaksi sapeksi, ja valo, jonka siitä saat vaellustiellesi, muuttuu synkäksi yöksi sielullesi."* Raamattu lupaa: *"Jotka häneen katsovat, ne säteilevät iloa, heidän kasvonsa eivät häpeästä punastu"* (Ps.34:6).

Sinulle ei ole jätetty muuta kuin autuus

KALLIISTA HUNAJANPISARASTA luemme edelleen: *"Hän on juonut maljan karvauuden ja jättänyt sinulle sen makeuden; kadotustuomio on poissa. Kristus joi yhdellä kertaa kaiken Isän vihan, eikä sinulle ole jätetty muuta kuin autuus."*

"On elettävä alituisesti Kristuksen ääretöntä vanhurskautta ja armoa katsellen (ne pyhittävät, ilman niitä on sydän lihallinen), ja niitä katsellessa on nähtävä synnin koko inhottavuus ja kuitenkin sen voimattomuus, on nähtävä, että kaikki on anteeksi annettu."

"Ylpeys ja epäusko panisivat katsomaan ensiksi jotakin omassa itsessäsi, mutta usko ei tahdo tietää muusta kuin Kristuksesta, jolla on niin sanomaton ihanuus, että siihen katoavat sekä sinun pyhityksesi että syntisi, sillä Jumala on tehnyt hänet meille niiksi molemmiksi, ja meidän on pidettävä hänet molempina, 1 Kor.1:30; 2 Kor.5:21."

"Kristitty ei jää koskaan ilman lohdutusta, ellei hän riko evankeliumin järjestystä ja tapaa niin, että hän katsoo omaansa ja kääntää katseensa pois Kristuksen täydellisestä vanhurskaudesta."

Professori takuumieheksi

Olavi Peltola aivan todennäköisesti haluaa kiteyttää teologiansa ja sanottavansa arvovaltaiseen professori **Miikka Ruokasen** lausuntoon, joka löytyy kirjan viimeisiltä sivuilta:

"Elämä Kristuksen omana ei ole mielekästä siksi, että se olisi ihanaa ja onnellista. Onnellisuus on amerikkalainen keksintö, eikä sillä ole mitään tekemistä kristinuskon kanssa (?). Vapahtaja ei poista elämämme ongelmia ja koettelemuksia, mutta hän on meidän kanssamme keskellä elämän raskautta, keskellä henkistä väkivaltaamme, epäonnistumistamme ja ristiriitojamme...Uskolla ei välttämättä ole sen korkeampi moraali kuin muilla eikä hänen elämänsä olen

sen ehyempää kuin muidenkaan. Kristuksen myötäkärsivä ja voimaa antava läsnäolo antaa meille kuitenkin toivoa ja rohkeutta. Hänen varassaan voimme sietää syntisen olemassaolomme ra´at realiteetit tekemättä itsemurhaa. Hänen varassaan jaksamme kantaa loppuun saakka lyhyen surkean elämämme raskaan taakan" (Miikka Ruokanen, Ydinkohdat.) (337).

Kieltämättä Ruokanen myötäilee Peltolan kirjassaan esille tuomaa tekstiä. En tunne Ruokasta; en tiedä, onko hän uskon vanhurskaudesta osallinen. Kuitenkin rohkenen väittää, ettei hänen lauselmansa sisällä evankeliumin koko rikkautta.

Koraania vastaan

Hieman oudolta vaikuttaa, että Peltola heti alkuun mainitsee merkittäväksi kohderyhmäkseen islamilaiset. *"Yhä uudelleen on ollut pakko todeta kuinka erityisesti islam edustaa uskontojen maailmassa juuri sitä sanomaa ja pelastustietä, jota vastustamaan Paavali nousi tässä kirjeessään. Siksi Galatalaiskirjettä lukiessa on ollut hyvä pitää pöydällä myös Koraania. Olenkin muutaman kerran viitannut Koraaniin"* (Ainutlaatuinen evankeliumi!, s.17).

Tuntuu jotenkin merkilliseltä, että maali sijoitetaan noin kauaksi. Toisekseen, kun kirja on kohdistettu "kaikelle kansalle", tällöin on unohdettu, että harvan suomalaisen kodin kirjahyllyä Koraani on kaunistamassa. Lutherin selitystä lukiessa on tuntuma: teksti kohdistuu omaan aikaamme, omaan kirkkoomme, omaan sydämeeni.

Harhaoppinen seurakunta

"Paavali kutsui Galatian alueen harhaan menneitä ryhmiä edelleen seurakunniksi. Hän siis hyväksyi Jumalan seurakuntaan kuuluviksi sellaisetkin ryhmät, joissa monenlaiset opilliset harhat olivat jo saaneet otteen" (emt.s.22). -Jos Peltola on tarkoittanut tämän lausuman myös kansankirkon puolustukseksi, hän menee ehdottomasti harhaan. On luonnollista, että kun Paavali kuulee ensi kertaa viestejä harhaopin tunkeutumisesta seurakuntaansa, hän isällisesti sitä nuhtelee ja nimittää sitä vielä "seurakunnaksi", mutta on selvää, että jos paluuta ei tapahdu, ääni kellossa muuttuu: seurakunta lakkaa olemasta Kristuksen seurakunta. *"Muista siis, mistä olet langennut, ja tee parannus, ja tee niitä ensimmäisiä tekoja; mutta jos et, niin minä tulen sinun tykösi ja työnnän sinun lampunjalkasi pois paikaltaan, ellet tee parannusta"* (Ilm.2:5). -Seurakunnan tulevaisuus riippui sataprosenttisesti parannuksen teosta. Jos parannusta ei tapahtunut, seurakunnan loppulaskennan voidaan katsoa käynnistyneen Jeesuksen lähetykskirjeestä. *"Mutta jos hän ei kuule heitä, niin ilmoita seurakunnalle. Mutta jos hän ei seurakuntaakaan kuule, niin olkoon hän sinulle, niinkuin olisi pakana ja publikaani"* (Matt.18:17). Luther ei pitänyt Rooman kirkkoa Kristuksen seurakuntana; kuinka olisikaan voinut pitää, jos hän tunnisti seurakunnan päässä antikristuksen.

Vain 10 %

"Lienee jotain totuutta väitteessä, että vain alle 10 % ihmisistä kykenee itsenäiseen ajatteluun ja oman kantansa muodostamiseen" (43). -Tämä Peltolan esille ottama ajatus on merkittävä. Tämä antaa myös valoa uuden kirkon muodostamisongelmaan. Ihmiset eivät ajattele omilla aivoillaan. He syövät valmiiksi purtua, he ovat laumaihmissiä, he seuraavat johtajaansa riippumatta siitä, onko tämä oikea johtaja.

Uusin silmin

"Emme tiedä, mitä Paavali siellä (Arabiassa) teki ja kauanko hän siellä viipyi. Varmaankin hän Jeesuksen väkevän ilmestymisen jälkeen uusin silmin luki ja tutki Kirjoituksia" (51). -Tämä on merkittävä oivallus. Kun tulee "uusi valo", koko

Raamattu on kahlattava läpi tässä valossa. Näin tapahtui mm. Lutherille; tohtorin raamatunselitykset menivät uusiksi.

Käännekohta

"Myös meidän elämämme ratkaisevin tapahtuma ja näin nimenomaan iäisyyden kannalta, on Jeesuksen Kristuksen henkilökohtainen kohtaaminen ja sen synnyttämä usko häneen. Emme voi vaatia samanlaista yliluonnollista ilmestystä kuin minkä Paavali koki. Emme voi tehdä Jeesuksesta ja hänen kohtaamisestaan kaavaa" (55).

-Selkeää tekstiä! Samoin kaavojen hylkääminen on oikein.

Kasteessa uudestisyntyttiin?

"Moni aikamme kristitty on vilpittömästi sitä mieltä, että Jeesus Kristus kohtasi hänet henkilökohtaisesti jo silloin, kun hänet lapsena kastettiin. Kaste on hänelle mitä todellisinta evankeliumia. Kukaan meistä ei tee väärin uskoessaan näin" (55). -Tässä Peltola osoittaa epävakaisuutensa. Koko kansankirkko nukkuu suloista Ruususen untaan tällä tyynyllä. Muroman mukaan olemme tekemisissä "saatanallisen valheen" kanssa. Varmasti sana "moni" merkitsee liioittelua.

Jeesusta seuraamaan

"On eri asia osua Jeesuksen vaikutuspiiriin tai lähteä Paavalin tavoin seuraamaan häntä pitäen hänen tuntemistaan elämän arvokkaimpana asiana (Fil.3:8). Damaskoksen lähellä Saulin matkatoveritkin mykistyivät. He kuuluivat kyllä jonkun äänen (Apt.9:7), näkivät jopa valon (Apt.22:9), mutta eivät kuitenkaan havainneet ketään eivätkä kuulleet puhujan ääntä. He kohtasivat eivätkä kuitenkaan kohdanneet. Emme tiedä, lähtikö heistä kukaan muu seuraamaan Kristusta kuten Paaval" (56). -Jeesuksen seuraaminen nimenomaan merkitsee pyhityksen tielle lähtemistä. Jeesuksen seuraan tullaan sellaisina kuin ollaan, mutta kukaan ei pysy hänen seurassaan entisenlaisenaan!

Ehtoollisesta

"Moni meistä on satojen miljoonien ihmisten tavoin kohdannut mitä henkilökohtaisimmalla tavalla Jeesuksen ehtoollisen leivässä ja viinissä. Monet näkevät tämän usein toistuneen Jeesuksen luokse tulemisen elämänsä kaikkein varmuimpana ja todellisimpana kohtaamisena. Ehtoollinen on tällaiselle ihmiselle mitä kirkkainta evankeliumia.

Jokainen ehtoolliseen osallistuva toki tietää, että on paljon niitä, jotka tulevat kyllä Jeesuksen luo, saavat Jeesuksen ruumiin ja veren ja heille annetaan "synnin anteeksi, elämä ja autuus". Kuitenkaan he eivät usko näitä sanoja eivätkä omista sitä, mitä ne sisältävät ja lausuvat (Vähä katekismus). Tällaisten ihmisten ehtoollisella käynti ei kuitenkaan tee tyhjäksi sitä, että jokainen, joka uskoo nämä sanat: "teidän edestänne annettu ja vuodatettu syntien anteeksiantamiseksi", saa todella kaiken, mitä sanat lupaavat. Silloin ihminen on kohdannut Jeesuksen Kristuksen yhtä varmasti kuin Saul Damaskoksen lähellä. Yhdenkään ihmisen, joka kasteen ja ehtoollisen rohkaisemana uskoo Jeesukseen Kristukseen, ei tarvitse epäillä, ettei Jeesus ole lähestynyt häntä mitä henkilökohtaisimmalla tavalla. Aloite ja itse kohtaamisen tapahtuma ovat kokonaan Jeesuksen Kristuksen aikaansaannosta" (56).

"Tämä mitä läheisin yhteys syntisen ja Kristuksen välille kohtaa meidät joka kertaa kun syömme Kristuksen ruumista ja juomme hänen vertaan. Hän on todella siinä ja antaa kaikkensa. Koskaan emme tässä ruumiissa eläessämme voi ottaa häntä vastaan sen todellisemmalla tavalla. Saamme häneltä kaiken, mitä hänellä on. Kaikki hänen on nyt meidän" (91).

Tässä Peltola poikkeaa selkeästi vanhasta luterilaisesta linjasta. Tässä hänen näkemyksensä lyö kättä uudelle yleiskirkolliselle näkemykselle: ehtoollinen kuuluu rajoituksetta kaikille - ja on kaikille siunaukseksi. Jakoa kahteen ei ole lupa tehdä! Kaste ja ehtoollinen ovat tässä mielessä hänen mukaansa verrattavissa sanalliseen evankeliumin julistukseen.

Peltola kokonaan torjuu perusluterilaisen ajatuksen ehtoollisen kahtalaisesta vaikutuksesta: uskoville siunaukseksi ja jumalattomille kiroukseksi. Tämähän tulee selkeästi esille myös vanhoissa ehtoollisvirsissä. Wislöff puhuu siitä, kuinka ehtoollinen on "vahvistamisen" sakramentti, tarkoitettu niille, jotka ovat jo tulleet uskoon.

Itsensä koetteleminen (1 Kor.11:28; 2 Kor.13:8) jää myös kokonaan pois.

Missä tahansa

"Moni meistä kokee kuitenkin, että Jeesus kohtasi minut varsinaisesti vasta silloin, kun kuullusta tai luetusta evankeliumista kirkastui Kristuksen todellisuus, hänen armonsa ja anteeksiantamuksensa. Silloin vasta usko tuli tietoisesti saaduksi lahjaksi ja alkoi kilvoitus Jeesuksen seuraamisessa. Joidenkin elämässä tähän tilanteeseen on liittynyt ehkä voimakkaitakin kokemuksia. Toiset taas eivät pysty sanomaan aikaa eikä tilannetta, jossa evankeliumi kirkastui ja usko syntyi. Kaikki tapahtui kuin kukan aukeneminen auringon valolle. Se vain tapahtui, vaikka sitä ei itse selvästi huomannut" (56).

Kansankirkon puolustus?

Tunnustuskirjoissa sanotaan: *"Vaikka sudet ja väärät opettajat mellastavat kirkossa, he eivät kuitenkaan ole Kristuksen valtakunta. He ovat seurakuntaan sekaantuneina, mutta he eivät ole itse seurakunta" (63).*

-Alkuseurakunnasta ei voitu sanoa, että siellä "sudet ja väärät opettajat mellastivat." Tällaisille näytettiin seurakunnan ovea. Jopa vähäisen hapatuksen suhteen oltiin tarkkoja: *"Ei ole hyvä, että kerskaatte. Ettekö tiedä, että vähäinen hapatus hapattaa koko taikinän?" (1 Kor.5:6).*

Ailahteleva Pietari

*"Pietari oli jo aikaisemmin osoittautunut ailahtelevaksi uskossaan. Jeesus oli jopa kerran sanonut hänelle suoraan: "Väisty tieltäni, Saatana!" (74). -Tämä oli kuitenkin tapahtunut **ennen helluntaita!** On väärin ottaa oppia opetuslasten helluntaita edeltäneestä elämästä. Pääsääntöisesti vasta helluntain jälkeinen elämä on esikuvallista. Pyhän Hengen saaminen merkitsi radikaalia muutosta.*

Synnittömyys

"Kuvitelma uskovan synnittömyydestä on itsepetosta (1 Joh.1:8)...Jumala lähettäköön meidän elämäämme sellaisia "Naataneita" ja "Paavaleita", jotka uskaltavat nuhdella meitä synneistämme!" (77). -Peltola hyökkää toistuvasti "synnittömyyden" oppia vastaan. Saattaahan tämänkin opin edustajia olla, mutta vähemmän. Enemmän lienee niitä, jotka väärällä tavalla vetävät armon syntiensä peitteeksi (vrt. Riekkisen teologia).

Auktoriteettiusko

"Samaan aikaan meidän on kuitenkin pakko luottaa monissa uskonelämän kysymyksissä auktoriteetteihin. Yksinkertaisesti emme ehdi ottaa kaikesta itse selvää. Siksi tietoinen auktoriteetin valinta on erittäin tärkeää. On tiedettävä keneltä asian on oppinut (2 Tim.3:14)" (78). -Tämä on arka asia Suomen Siionissakin. Kehen voi uskoa ilman, että sielumme joutuu vaaraan? Se on kysymysten kysymys! Lauma tarvitsee paimenta. Tänäpäin meillä ei ole luotettuja paimenia kuin korkeintaan

kourallinen.

Kuoliko vanha ihminen ristillä?

"Emme pääse lihamme turmelusta minnekään pakoan. Ei edes sen ristiinnaulitseminen yhdessä Kristuksen kanssa tappanut sitä lopullisesti" (93). **-Tämä on harhaoppia!** Kyllä vanha ihmisemme kuoli ristillä yhtä varmasti kuin Kristuskin kuoli. Kristuksen työ ja tässä tapauksessa kuolema oli täydellinen. *"Sillä minkä hän kuoli, sen hän kerta kaikkiaan kuoli pois synnistä; mutta minkä hän elää, sen hän elää Jumalalle. Niin tekin pitääkä itsenne synnille kuolleina, mutta Jumalalle elävinä Kristuksessa Jeesuksessa"* (Room.6:10-11). Jos ja kun meille vanha Aatu tuottaa vielä murhetta, se johtuu siitä, "etemme pidä itseämme synnille kuolleina". Vika ei ole "ristin päässä" - siellä on kaikki kunnossa, teloitus on tapahtunut. Vika on meissä ja siinä, etemme omista ristin voittoa itsellemme. Paavali vahvistaa Aatun kuolinsanomaa: **"TE OLETTE KUOLLEET"** (Kol.3:3).

Kristus kuoli ristillä, me kuolimme hänen kanssaan ristillä. Tämän hedelmänä on uusi elämä ja pyhitys. Kristuksen kuolemasta (samalla mekin kuolimme) on kolme seurausta: 1. vapautuminen synnistä, 2. Jumalan palvelijaksi tuleminen ja 3. pyhitys. Kaikki nämä jäisivät haavekuvaksi, jos todellista vanhan Aadamin kuolemaa ei olisi tapahtunut. *"Mutta nyt, kun olette synnistä vapautetut ja Jumalan palvelijoiksi tulleet, on teidän hedelmänne pyhitys, ja sen loppu on iankaikkinen elämä"* (Room.6:22). Synnistä vapautumisesta ei voitaisi puhua, jos Aadamin kuolema ei olisi tapahtunut.

Tässä Peltola kieltää Jeesuksen kuoleman riittävyyden. Samalla hän kumoaa sen, että "Kristus on meidän pyhityksemme". Jos vanha ihmisemme ei ole kuollut ristillä, ei meillä myöskään ole osuutta "ylösnousemuselämään". Vain kuollut voi nousta ylös.

Room.6. luku puhuu samalla varmuudella Jeesuksen ristiinnaulitsemisesta ja hänen ylösnousemuksestaan. Yhtä suurella varmuudella se myös puhuu siitä, että me olimme molemmissa mukana: me Kristuksessa kuolimme ja ylösnousimme.

Peltolan mukaan Jeesuksen sovitustyö oli riittämätön, epätäydellinen. Kyllä hän kuoli, mutta me hänessä emme täydellisesti kuolleet, me jäimme kitumaan!

Synnin ruumis ei ole vielä kukistunut (93). -Synnin ruumis kukistettiin ristillä. Jos emme usko, että vanha ihmisemme on Kristuksen kanssa ristiinnaulittu (ja siis totaalisesti kuollut), ei synnin ruumiin kukistaminen onnistu: *"kun tiedämme sen, että meidän vanha ihmisemme on hänen kanssaan ristiinnaulittu, että synnin ruumis kukistettaisiin, niin etemme enää syntiä palvelisi"* (Room.6:6). Jos vanha ihmisemme ei kuollut yhdessä Kristuksen kanssa, meillä ei ole välineitä synnin ruumiin kukistamiseen.

Toki tähän liittyy toinenkin puoli, jota Peltola valottaa: KUOLETTAKAA! Nämä molemmat yhdessä muodostavat raamatullisen totuuden tässä asiassa!

Vain huokailua

"hän julistaa vanhurskaaksi minut, joka yhä edelleen koen itseni perin pohjin jumalattomaksi! Ihmisen puolelta tämä vuorovaikutussuhde usein on vain huokailua ja luottamista, itkua ja hiljaista kiitosta. Eikö mitään enempää. Ei mitään enempää, sillä se riittää täysin (100). -Paljon huokailua sisältyy varmasti jokaisen Jumalan lapsen elämään, mutta se ei ole kuitenkaan kristillisyyden koko kuva!

Lähellä vai meissä?

"Emme näe emmekä koe Kristusta meissä asuvaksi. Synti vain siellä sydämemme syvyydessä asuu. Kristus on meidän ulkopuolellamme, mutta hän on lähellä, hän on kanssamme" (102). -Kyllä Kristus asuu "meissä", Kol.1:27; Ilm.3:20. On huomattavaa, että myöhemmin Peltola myöntää myös uskovan olon Kristuksessa ja päin vastoin. Vastaavia ristiriitaisuuksia on muitakin - **joiltakin osin Peltolan kirja olisi tenttikirjaksi erittäin hankala.**

Mystillissävyinen uskonnollisuus

"Galatalaiskirjeen sanat: "Minä olen Kristuksen kanssa ristiinnaulittu. En enää elä minä, vaan Kristus elää minussa" (Gal.2:19b20a) ovat tulleet Roomalaiskirjeen kuudennen luvun kanssa laajalti levinneen mystillissävyisen uskonnollisuuden eräksi ydinkohdiksi. Niiden avulla on luotu teoria siitä, kuinka vanha ihminen - perisynti ja sen turmelema luontomme - on olemuksellisesti ristiinnaulittu ja kuollut yhdessä Kristuksen kanssa (Room 6:6).

Tässä opetuksessa väitetään, että niin kuin Kristus kuoli ristillä 2000 vuotta sitten todellisesti, niin myös Kristukseen uskovan vanha ihminen kuoli jo silloin. Nyt meidän ei tarvitse muuta kuin uskoa lujasti se tapahtuneeksi - ja niin se on tapahtunut" (103).

"Tällaisessa opetuksessa yleensä erotetaan vanhurskauttaminen ja pyhitys siten, että vanhurskauttaminen nähdään vain uskonelämän alkuun kuuluvana kertakaikkisena tapahtumana. Siksi siihen palaaminen on pysähtyneisyyttä" (103).

Tässä ei ole kysymys mistään erikoisesta "mystillissävyisestä tulkinnasta", vaan uskomisesta "niinkuin on kirjoitettu". On erittäin huolestuttavaa, että Peltola (nähtävästi omaan kokemukseensa nojautuen) **suoraan kieltää Raamatun selkeän tekstin!**

Ympyrä vai ellipsi?

"Tässä käsityksessä vanhurskauttaminen ei ole uskonelämän keskus, johon joudutaan aina palaamaan ja josta pulppuaa uudistuminen ja kirkastuminen. Armo antaa vain vanhurskauttamisessa alkusysäyksen, mutta sitten ihmisen tulee yhteistyössä Jumalan voiman kanssa aste asteelta edistyä ja hän saavuttaa suhteellisen vapauden Jumalasta" (103).

"Galatalaiskirje osoittaa, että kokeneille ja vanhoillekin uskoille kysymys uskosta vanhurskauttamisesta on mitä keskeisin. Se on elävän kristillisyyden keskuskohta, johon on aina palattava ja joka on kuin avoin lähde syntiä ja saastaisuutta vastaan. Ei eteenpäin uskosta vanhurskauttamisesta vaan entistä syvemmälle sen ymmärtämiseen ja aitoon soveltamiseen arkielämässä. Takaisin ensimmäiseen rakkauteen!" (104).

"Palaaminen" sallittakoon kunhan sillä vaan ei pyyhitä pois toista kristillistä totuutta, pyhitystä. Tässä on kysymyksessä periaatteellinen ero. Peltolan mukaan kristityn elämä rakentuu ympyrän (vanhurskauttamisen) varaan. Toisen näkemyksen (mm. Saarnivaara / Luther) mukaan kristityn elämä on ellipsin muotoinen, johon kuuluu sekä vanhurskauttaminen että pyhitys yhtä vahvoina erillisinä kehinä kuitenkin siten, että nämä ovat kiinteässä yhteydessä toisiinsa. Molempiin tulee kiinnittää vakavaa huomiota. Toki lienee kuitenkin Hunajan pisaran kehotus paikallaan: **"Katsele enemmän vanhurskauttamista kuin pyhitystä."** **Tähän liittyy tärkeä neuvo mennä aina "tuhlaajapojan uskolla" Jeesuksen luo.**

Uskon kautta

"Luterilaisen uskontulkinnan pohjalta mielellään voisimme päätellä, että galatalaisten kohdalla Hengen saaminen oli samaa kuin kaste: "Olette Kristukseen kastettuja" (Gal.3:27). "Me olemme kaikki yhdessä Hengessä kastetut yhdeksi ruumiiksi" (1 Kor.12:13, KR 38 ") (112). - Ei kaste automaattisesti tuo Henkeä; usko on avainasemassa. Uskon vanhurskaus ja pyhityksen omistaminen Room.6:n tavoin eivät ole ristiriidassa keskenään. Päinvastoin uskonvanhurskauteen kuuluu sekä vanhurskauden että pyhityksen uskossa omistaminen. Mikä on se "lain teko", johon Room.6:n hylkääjät perustautuvat?, heidän omistavat Kristuksen uudelleen ja uudelleen vanhurskaudekseen? Tämä on heidän vahvuutensa, ansionsa ja kerskauksensa aihe. Mutta nyt heidän pitäisi siirtyä eteenpäin: pitäisi vanhurskauttamisen jälkeen uskolla omistaa pyhitys. Nimenomaan Room.6. viitoittaa "uskon tielle". Kerskaus rististä "tuplaantuu", kun muistamme myös pyhityksemme ristillä ratkenneen!

Pelkkää lakiako?

"Raamattua lukiessamme yksi perustava vaikeutemme on siinä, että valtaosa Raamatun tekstistä on lakia...Lukiessamme VT:a meidän on vaikea löytää evankeliumia. Laki uhkauksineen näyttää hallitsevan Raamatun tekstiä" (141). -Ei tilanne toki aivan näin synkkä ole. Asia riippuu siitä, millaiset "silmälasit" meillä on. Lutherin mukaan Raamattu on Kristus-albumi. Edelleen sen jokaisesta jakeesta vie polku Golgatalle. On laskettu, että Raamatussa on tuhansia lupauksia.

Peltolan näkemys muuttuu (215):

Kristus kaikkialla

"Tärkein UT:n tapa tulkita VT:a on kuitenkin löytää Jeesus Kristus kaikkialta VT:n sivuilta (Joh 1:45; Apt 10:43). VT on Kristusta kohden etenevää kertomusta. Kaikki siellä tähtää häneen ja hänen tulemuksensa. Jeesus on luvattu Messias. Jos rabbit opettivat: "Kaikki profeetat ovat puhuneet yksinomaan Messiaan päiviä ajatellen" (Johanan). Näin Raamattu on kauttaaltaan todistusta Jeesuksesta Kristuksesta ja sen syvin ja varsinainen aihe ja sanoma (Joh 20:31); Luuk 18:31-34; 24:25-27, 44-48; Apt 10:43; Jes 53). Jeesus tekee Raamatusta Raamatun, kuten aurinko tekee päivästä päivän"(215).

Muuttava vanhurskaus

"On suunnaton lahja, että se vanhurskaus, jonka Jumala lahjoittaa hänen lupaukseensa uskoville, on luettua ja peittävää vanhurskautta eikä olemukseen tullutta muuttavaa vanhurskautta" (142). -Kyllä se on myös "muuttavaa" vanhurskautta", muutoin ei olisi perusteltua puhua "uudesta luomuksesta", 2 Kor.5:17. Kyllähän Jumalan vanhurskaus muuttaa, 2 Kor.3:18. "Mutta kun he näkivät Pietarin ja Johanneksen rohkeuden ja havaitsivat heidän olevan koulunkäymättömiä ja oppimattomia miehiä, he ihmettelivät; ja he tunsivat heidät niiksi, jotka olivat olleet Jeesusuksen kanssa" (Apt.4:13). Kristus saa pyhityksessä yhä enemmän meissä tilaa, samalla vanhan luonnon elintila kapenee. Tämä aiheuttaa välttämättä kokonaisuutta ajatellen muutoksen, joka ei voi olla näkymättä ulospäin! Tietysti liha ja vanha Aatu pysyvät samana kuolemaan asti (kunnes meiltä synnin ruumis riisutaan). "heissä on jumalisuuden ulkokuori, mutta he kieltävät sen voiman. Senkaltaisia karta" (2 Tim.3:5). Peltola kieltää tässä selkeästi jumalisuuden muuttavan voiman. Tietysti tämä on myös kansankirkon virallinen oppi - kaikki ovat samoja syntisiä. Ei ole mitään muuta kuin vanhurskauttaminen. Tästä versoo koko maan peittävä "nimikristillisyyttä", Ilm.3:1.

SAMALLA KUN TÄSSÄ KIELLETÄÄN RAAMATULLINEN (MUUTTAVA) VANHURSKAUTTAMINEN, KIELLETÄÄN MYÖS RAAMATULLINEN PYHITYS, JOTKA RAAMATUN MUKAAN KUULUVAT

EROTTAMATTOMASTI YHTEEN.

Vanhurskauttaminen ja pyhitys kuuluvat kiinteästi yhteen. Ensiksikin vain vanhurskautettu (asemanmuutoksen kokenut) voi pyhittyä. Toiseksi molemmat tapahtuvat USKON KAUTTA.

TUHLAAJAPOJAN esimerkki sopii sekä vanhurskauttamiseen että pyhitykseen. Ei hän lähtenyt kotiintulonsa jälkeen enää tämän maailman raiteille rilluttelemaan; ne olivat menneen talven lumia. Nyt oli alkanut uusi elämä isän kodissa.

Ulkonaisesti hänen elämänsä muuttui, mutta oleellisinta oli sisäinen muutos; hän ei enää halunnutkaan tämän maailman sikakaukaloille!

Paavali kirjoittaa: *"Niin kehoitan siis minä, joka olen vankina Herrassa, teitä vaeltamaan, niinkuin saamanne kutsumuksen arvo vaatii"* (Ef.4:1).

Kaksi Raamatun totuutta: 1. Usko yksin vanhurskauttaa, 2. Vanhurskautettu tekee hyviä tekoja, uskon tekoja. Nämä eivät millään tavoin kumoa toisiansa! Vain vanhurskauttamisen jälkeen tehdyt teot noteerataan taivaassa. Sitä ennen tehdyt teot ovat "kuolleita tekoja", Hebr.9:14.

Vanhurskauttaminen - näkymätönkö?

"Samoin meidän on vaikea selvästi hahmottaa, että vanhurskauttaminen sijoittuu Jumalan eteen taivaassa. On vaikea tajuta jotain sellaista, mitä ei voi nähdä eikä kokea tässä ja nyt. Vanhurskauttamisesta on ihmisen kokemusmaailmassa todisteena vain Jumalan ilmoitussana ja Jumalan lupaus. Voimme vain vedota siihen, että saamme nytkin ottaa vastaan armosta lahjaksi vanhurskauden. Kristus Jeesus on verellään lunastanut meidät vapaiksi synnistä. Jumala on tehnyt Kristuksen verisen ristin syntien sovituspaikaksi. Sinne olemme uskoen menneet kerta toisensa jälkeen (vrt. Room.3:23-25)" (150). -Jos ymmärrämme uudestisyntymisen välittömäksi seuraukseksi vanhurskauttamisesta ja sen elimelliseksi osaksi, ei vanhurskauttaminen niinkään näkymätön ole; kyllä "uusi luomus" näkyy. Uudestisyntyminen kuuluu nimenomaan ihmisen "kokemusmaailmaan".

Aivousko

"Tällaista uskoa tunnustaessamme joku lähimmäisemme voi oikeutetusti sanoa meille suoraan, että vain luulottelemme Kristuksen olevan Jumalan edessä meidän vanhurskautenamme. Eihän mikään elämässä todista sitä. Kuvittelemme, että asia on niin ja luotamme siihen, että Raamattu sen sanoo. Olemme luulouskon vallassa, itse tehdyssä uskossa, pään uskossa, samassa uskossa, jossa pahat hengetkin ovat Jaakobin kirjeen mukaan (Jaak 2:19)" (150). -Näinhän se on, jos emme ole kokeneet aitoon vanhurskauttamiseen liittyvää uudestisyntymisen ihmettä.

Vanhurskauttamista ilman uudestisyntymistä ei ole olemassakaan. Joka väittää olevansa vanhurskautettu, mutta ei ole uudestisyntynyt, on kuolleen aivouskon vallassa. Vanhat heränneet sanoivat, ettei sanan päälle saa "krossata".

Vanhurskauttaminen näkyy ajassa

"Millä voimme todistaa näiden väitteiden edessä uskomme aitouden? Emme millään muulla tavoin kuin luottamalla kaikesta huolimatta Jumalan sanaan - kuultuun, luettuun ja näkyvään Sanaan.

Olisi paljon selvempää, jos voisimme näyttää itsellemme ja toisillekin, että olemme saaneet Jumalan lahjat - meissä kasvaa esiin nähtävällä tavalla Hengen hedelmä ja armolahjat toimivat julkisesti. Silloin meillä on näyttöä, mutta nyt se puuttuu, kun puhumme uskosta vanhurskaaksi tulemisesta.

Vanhurskauttaminen tulee käsin kosketeltavaksi vasta ajan rajan toisella puolella silloin, kun hän tulee "tuomitsemaan eläviä ja kuolleita." Paavali toteaaakin: "En minä silti ole vanhurskautettu, vaan minun tuomitsijani on Herra" (1 Kor 4:4, KR 38)" (150). -Kyllä vanhurskauttaminen näkyy uudestisyntymisen kautta jo tässä ajassa - jos ei näy, koko usko on vain kuvittelua.

Huutaminenko vanhurskauttaa?

*"Uskonvanhurskauden vaikutus, pätevyys ja merkitys tulee näkyviin vasta kirkkaudessa. **Perustamme toivomme iankaikkisesta autuudesta siihen, että olemme täällä alhaalla huutaneet avuksi Herran Jeesuksen nimeä. Eihän avuksi huutamisessa ole mitään erityisen kristillistä. Jokainen hätäntynyt tavalla tai toisella huutaa apua. Voiko Jeesuksen Kristuksen nimi olla avuksi huutamisessa näin ratkaiseva?***

Mutta jos olemme rehellisiä, meillä ei lopulta ole muuta mahdollisuutta kuin huutaa avuksi Herran nimeä. Emme voi vedota Jumalan pyhien silmien edessä mihinkään itsessämme olevaan, emme muuttumiseemme, emme aikaansaannoksiin emmekä edes uskoomme. Olemme täysin sen varassa, mitä kaikkitietävä armossaan näkee hyväksi lausua. Luotamme Jumalaan, joka tekee kuolleet eläväksi ja kutsuu olemattomat olemaan (Room 4:17)"(150-151).

Ei huutaminen vielä mitään todista, ei vaikka siihen liittyisi vielä hurmostila.

Elian aikana Baalin profeetat olivat kovia poikia huutamaan, mutta - "ei vastausta, ei vaarinottoa!", 1 Kun.18:25-29. Pakanuskontojen edustajat uhraavat rukouksia (mm. muslimit), huutavat väsymättä jumalaansa. Kun pakanakansojen jumalat ovat kuuroja ja mykkiä, joilta turhaan odotetaan vastausta, kristinuskon jumala on "vastausten Jumala": "*Se jumala, joka vastaa tulella, on Jumala*" (1 Kun.18:24).

Raamattu kertoo vakuuttavasti monin esimerkein, kuinka Jumala vastaa. "*Anokaa, niin teille annetaan; etsikää, niin te löydätte; kolkuttakaa, niin teille avataan. Sillä jokainen anova saa, ja etsivä löytää, ja kolkuttavalle avataan. Vai kuka teistä on se ihminen, joka antaa pojallensa kiven, kun tämä pyytää häneltä leipää, taikka, kun hän pyytää kalaa, antaa hänelle käärmeen? Jos siis te, jotka olette pahoja, osaatte antaa lapsillenne hyviä lahjoja, kuinka paljoa enemmän teidän Isänne, joka on taivaissa, antaa sitä, mikä hyvää on, niille, jotka sitä häneltä anovat!"(Matt.7:7-11).*

"Hartaasti minä odotin Herraa, ja hän kumartui minun puoleeni ja kuuli minun huutoni. Ja hän nosti minut ylös turmion kuopasta, lokaisesta liejusta, ja asetti minun jalkani kalliolle, hän vahvisti minun askeleeni. Hän antoi minun suuhuni uuden virren, kiitoslaulun Jumalallemme. Sen näkevät monet ja pelkäävät ja turvaavat Herraan" (Ps.40:2-4).

"Ja Joonä rukoili Herraa, Jumalaansa, kalan sisässä ja sanoi: "Minä huusin ahdistuksessani Herraa, ja hän vastasi minulle. Tuonelan kohdussa minä huusin apua, ja sinä kuulit minun ääneni" (Joonä 2:2-3).

Väinö Hotti